

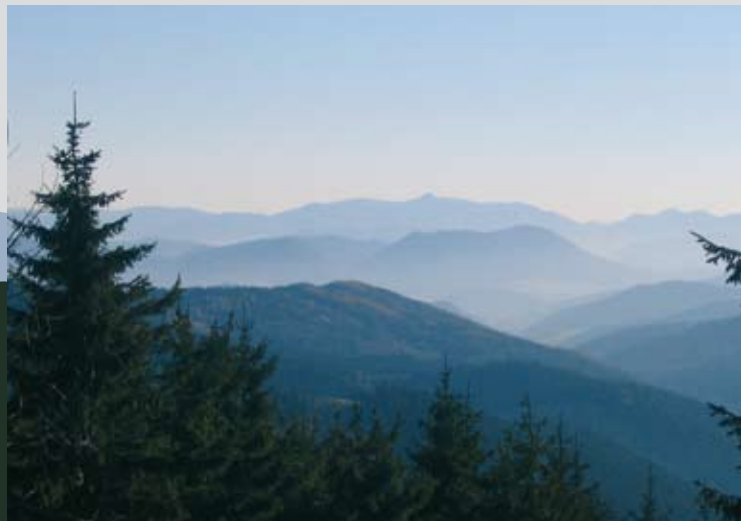

podmienky pre zjazdové i bežecké lyžovanie a iné zimné športy.

119 Strateneč – kříže

Plochý vrch v odlesněné části hlavního hřebene s památkem osvobo-

zovacích bojů z konce 2. světové války ve tvaru velkých betonových křížů z roku 1969. Památník je zasvěcen třem vojákům, kteří padli při osvobození Velkých Karlovic ve dnech 3. a 4. května 1945. Byl slavnostně odhalen 3. srpna 1969. Navrhl a vytvořil jej akademický sochař Josef Vajce. Stavělo se svépomocí, náklady byly uhrazeny ze sbírky, na kterou přispěly různé organizace a závody. Při příležitosti výročí osvobození se od roku odhalení na Stratenci každoročně setkávají Slováci a Moravané. Jsou zde překrásné výhledy na slovenskou i moravskou stranu, na hřebeni najdeme botanicky významné druhy, např. oměj pestrý, mochna zlatá.

120 Stodoliska

Nezalesněná část hřebene západně od Velkého Javorníka, botanicky cenná oblast s výskytem chráněných druhů, např. kýchavica bílá Lobelova, ľalia zlatohlavá. Bývalá i perspektivná oblast pre pastvu ovčí. Odlesněný hrebeň poskytuje ďaleké výhľady

jednak na sever na Vsetínske vrchy a Moravskosliezske Beskydy, jednak na juh k Považiu, na Strážovské vrchy a Malú Fatru.

121 Gavornité
Lesné porasty pod Veľkým Javorníkom, smerom na Podjavorník.

122 Veľký Javorník
Najvyšší vrchol pohoria Javorníkov (1071,5 m n. m.), nevýrazného plochého tvaru, ležiaci na území Slovenska. Časť jeho hrebeňa je odlesnená, čím poskytuje nevšedné výhľady do okolia. Na severnom svahu sa nachádza národná prírodná rezervácia o výmere 13,9 ha. Vyhlásená bola v roku 1967 s cieľom zachovania jedľovo-bukových pralesovitých porastov.

123 Ráztoka – osada
Ráztoka je osada v závere Štiavnickej doliny pod Veľkým Javorníkom. Nájdeme tu zachovalé drevenice. Názov osady je odvodený od toho, že sa tu stretávajú (stekajú) viaceré horské bystriny do jedného bodu.

124 Horná Mariková – drček
V Hornej Marikovej sa vyrábala zvláštny hudobný nástroj, zvaný drček, ktorý vyzerá ako klarinetová píšťala.

125 Horná Mariková
Do prvej polovice 20. storočia tu tkali plátno, súkno a vyšivali na predaj. Ženy ešte začiatkom 20. storočia nosili na oplečkách okrúhle perleťové a hliníkové spony miestnej výroby.

126 Horná Mariková – kostol
Obec bola založená počas valašskej kolonizácie, vznikla z pôvodnej osady Dolná Mariková až v roku 1954. Koncom 16. storočia tu bolo sídlo valašského vojvodu. Je charakteristická roztrúsenou zástavbou množ-

